

РЕШЕНИЕ

№ 1003

гр. Добрич, 26.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ДОБРИЧ, I СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Станимир Т. Ангелов

при участието на секретаря Детелина Вл. Михова
като разгледа докладваното от Станимир Т. Ангелов Гражданско дело № 20223230100389 по описа за 2022 година

Производството по делото е образувано по реда на чл. 422 и чл. 415 от ГПК. Със заповед № 339/29.04.2021 г. по ч. гр. дело № 1406/2021 г. Добричкият районен съд е разпоредил Длъжникът Д. Х. П. с ЕГН *****, от гр.Д. ул. «****, да заплати на кредитора “П. К. Б.” ЕООД, ЕИК **** със седалище и адрес на управление – гр. С., бул. “**** представлявано от управителите С. Н. Н. и Ц.Г. С., следните суми: 820,30 лв., представляваща главница по договор за потребителски кредит на 30.09.2019г., ведно със законната лихва върху сумата от подаването на молбата - 28.04.2021год. до окончателното плащане на главницата; 282,40 лв. –договорна лихва начислена върху главното задължение за периода от 01.02.2020 г.- 03.02.2021 г.; 186,73 лв. законна лихва за забава начислена върху главницата и договорната лихва за периода от 02.12.2019 г. - 28.04.2021г.; 25 лв., представляваща сторените по делото съдебно деловодни разноси- държавна такса; 50 лв. юрисконсултско възнаграждение;

В същата заповед е обективизирано и разпореждането на съда, с което е отхвърлено заявлението за издаване заповед за изпълнение и изпълнителен

лист за следните суми: 229,75лв. – за закупен допълнителен пакет за услуга Фаст, 708,75лв. за закупен допълнителен пакет за услуга Флекси, за 30лв. такса извънсъдебно събиране на вземането.

Няма доказателства по делото заявителят да е обжалвал разпореждането на съда в отхвърлителната част, като същото е влязло в сила на 20.05.2020 г.

Налице са данни, според които заявителят е изпълнил указанията на съда в ЕДНОМЕСЕЧЕН СРОК от влизане в сила на разпореждането в отхвърлителната част е предявил срещу длъжника ОСЪДИТЕЛЕН ИСК относно вземането си, за което в производството по частно гр. дело № 1406/2021 г. по описа на Добричкия районен съд е отказано издаване на заповед за изпълнение.

В срока по чл. 414, ал. 1 от ГПК длъжницата е възразила писмено срещу издадената заповед за изпълнение по реда на чл. 410 от ГПК. Предвид това и на основание чл. 415, ал. 1 от ГПК с разпореждане от 14.12.2021 г. съдът е указал на заявителя, че може да предяви искове относно вземанията си срещу възразилия длъжник в едномесечен срок, като довнесе пълния режим на дължимата държавната такса /след приспадне на тази внесена по ч. гр. дело № 1406/2021 г./.

В изпълнение на посочените указания кредиторът е завел искова молба /предмет на настоящото гр. дело № 389/2022 г./ срещу длъжника, като е предявил иск за установяване съществуване на вземането му, както за процесните суми, за които е уважено заявлението. По отношение на сумите, за които заповедният съд е отхвърлил заявлението по чл. 410 от ГПК ищецът “П. К. Б.” ЕООД е предявил осъдителен иск за сумите от: 229,75лв. – за закупен допълнителен пакет за услуга Фаст, 708,75лв. за закупен допълнителен пакет за услуга Ф., за 30лв. такса извънсъдебно събиране на вземането.

С допълнителна молба от 10.03.2022 г. ищецът е уточнил, че не поддържа претенцията си по отношение на сумата от 30 лв.

След справка с книгата се установява, че в срока и по реда на чл. 131 от ГПК ответникът е депозирал отговор на исковата молба, според който предявените искове са неоснователни и недоказани.

Според изложените в исковата молба твърдения вземането на „П. К. Б.”

ЕООД произтича сключен на 30.09.2019 г. Договор за потребителски кредит между ищеца, като кредитор и Д. Х. П., като длъжник, по който на длъжника са предоставени в заем 900 лв. Предвид неизпълнението на ответника на задълженията му по процесния договор за кредитора е възникнал правен интерес от подаване на заявление за издаване на заповед за изпълнение по реда на чл. 410 от ГПК, респ. от предявяване на установителни искове касателно процесните суми.

Добричкият районен съд, като прецени доказателствата по делото и доводите на страните, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

На 30.09.2019 г. между „П. К. Б.” ЕООД, от една страна като кредитор, и Д. Х. П., от друга страна като длъжник, е сключен Договор за потребителски кредит Профи кредит № ****, по силата на който ищецът е предоставил на ответника в заем 900 лв., със срок на кредита – 24 месеца. Страните са уговорили размера на месечната вноска по кредита да е 100,37 лв., а падежът е определен на 1-ви ден от месеца.

Не се спори по делото, че уговореният по договора годишен процент на разходите (ГПР) е 41 %, а годишният лихвен процент е 41% (при лихвен процент на ден: 0,11%), като общото задължение по кредита възлиза на 1 328,98 лв. Ищецът сочи, че длъжникът е избрал и закупил пакет от допълнителни услуги, а именно: 229,75лв. – за закупен допълнителен пакет за услуга Фаст, 708,75лв. за закупен допълнителен пакет за услуга Ф., за 30лв. такса извънсъдебно събиране на вземането.

По искане на ищеца по делото е допусната и назначена съдебно-счетоводна експертиза вещото лице, по която С. И. дава следното заключение, което не е оспорено от страните и като обективно и компетентно изготвено е кредитирано от съда, а именно: счетоводството на ищеца е водено редовно, тъй като е налице хронологично начисляване и отразяване на задължението и плащането.

Според в.л. размерът на задълженията на ответника по процесния договор към датата на изготвяне на експертизата са, както следва:

- Главница - 820,30 лв., по Договор за потребителски кредит от 30.09.2019 г.;
- 282,40 лв. – договорна лихва начислена върху главното задължение за

периода от 01.02.2020 г.- 03.02.2021 г.;

- 66,72 лв. – лихва за забава за периода от 02.02.2020 г. - 03.02.2021г.;
- 289,17 лв. – лихва за забава за периода от 04.02.2021 г. - 28.06.2022г.;
- 229,75лв. – за закупен допълнителен пакет за услуга Фаст,
- 708,75лв. за закупен допълнителен пакет за услуга Флекси.

Съгласно чл. 9 от Закон за потребителския кредит Договорът за потребителски кредит е договор, въз основа на който кредиторът предоставя или се задължава да предостави на потребителя кредит под формата на заем, разсрочено плащане и всяка друга подобна форма на улеснение за плащане, с изключение на договорите за предоставяне на услуги или за доставяне на стоки от един и същи вид за продължителен период от време, при които потребителят заплаща стойността на услугите, съответно стоките, чрез извършването на периодични вноски през целия период на тяхното предоставяне.

Според ал. 2-ра на същия член страни по договора за потребителски кредит са потребителят и кредиторът. Потребител е всяко физическо лице, което при сключването на договор за потребителски кредит действа извън рамките на своята професионална или търговска дейност (чл. 9, ал. 3 от ЗПК), а кредитор е всяко физическо или юридическо лице, което предоставя или обещава да предостави потребителски кредит в рамките на своята професионална или търговска дейност (чл. 10, ал. 4 от с.з.).

Договорът за потребителски кредит следва да е сключен в писмена форма, на хартиен или друг траен носител, по ясен и разбираем начин, като всички елементи на договора е нужно да се представят с еднакъв по вид, формат и размер шрифт – не по-малък от 12, в два екземпляра – по един за всяка от страните по договора – чл. 10 от ЗПК.

Сочи се, че кредитополучателят не е извършил погашения по процесния договор като е изпаднал в забава, поради което кредиторът претендира и обезщетение за забавено плащане на главното задължение. За да реализира правата си по договора кредиторът е подал заявление по чл. 410 от ГПК. След постъпване на възражение в срока и по реда на чл. 414 от ГПК за кредитора се породил правен интерес от търсената искова защита, с оглед установяване дължимостта на процесните суми.

За основателността на иска в тежест на ищеца е при условията на пълно

и главно доказване да установи, че между него и ответника е съществувало валидно облигационно правоотношение по договор за потребителски кредит, по който той е изпълнил задължението си да предостави парична сума в заем на ответника.

Съществуването на валидно облигационно правоотношение между страните по договор за потребителски кредит се установява от писмените доказателства, приети по делото: искане за отпускане на потребителски кредит, договор за потребителски кредит, споразумение за предоставяне на пакет допълнителни услуги, общи условия, преводно нареждане, погасителен план, чиято истинност не беше оспорена от ответника. Искането за отпускане на потребителски кредит, договорът, общите условия и споразумението за предоставяне на пакет допълнителни услуги са двустранно подписани и съдържат уговорки за всички съществени елементи на договора за потребителски кредит.

Ответникът носи доказателствената тежест да докаже, че е извършил плащане на исковите суми, като са допустими само писмени доказателства с оглед нормата на чл. 164, ал. 1, т. 4 от ГПК и чл. 77 от ЗЗД. Доказателства в това отношение по делото не са представени.

След като ищецът е установил при условията на пълно и главно доказване съществуването на елементите от фактическия състав на твърдяното от него накърнено субективно материално право, искът като основателен следва да бъде уважен за сумите от: 820,30 лв., представляваща главница по Договор за потребителски кредит на 30.09.2019 г.; 282,40 лв. – договорна лихва начислена върху главното задължение за периода от 01.02.2020 г.- 03.02.2021 г.; 186,73 лв. законна лихва за забава начислена върху главницата и договорната лихва за периода от 02.12.2019 г. - 28.04.2021г.

В този смисъл предявеният иск за признаване за установено по отношение на ответника, в качеството му на кредитополучател по процесния договор с „П. К. Б.” ЕООД, и длъжник по издадената заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК на Добричкия районен съд по ч. гр. дело № 1406/2021 г., че дължи в полза на ищеца посочените по-горе суми.

По отношение на предявените осъдителни искове за заплащане на сумата от 229,75 лв. – за закупен допълнителен пакет за услуга Фаст, и на

сумата от 708,75 лв. за закупен допълнителен пакет за услуга Флекси, съдът намира същите за неоснователни и недоказани, по следните съображения:

Съгласно представеното към договора споразумение за предоставяне на пакет от допълнителни услуги заплащането на уговореното възнаграждение се дължи при предоставяне от кредитора на **една или всички** от посочените услуги, а именно: 1) приоритетно разглеждане и изплащане на потребителския кредит; 2) възможност за отлагане на определен брой погасителни вноски; 3) възможност за намаляване на определен брой погасителни вноски; 4) възможност за смяна на дата на падеж и 5) улеснена процедура за получаване на допълнителни парични средства.

Действително договорната свобода (чл. 9 от ЗЗД) позволява на страните по договора свободно да определят съдържанието му, като се съобразяват единствено с повелителните норми на закона и с добрите нрави. Допустимо е съгласно разпоредбата на чл. 10а, ал. 1 от ЗПК страните по договор за потребителски кредит да договорят цена за допълнителни услуги, но същите следва да са в съответствие с разпоредбите на чл. 10а, ал. 2-4 от ЗПК, забраняващи на кредитора да изисква заплащане на такси и комисиони за действия, свързани с усвояване и управление на кредита и да събира повече от веднъж такса и/или комисиона за едно и също действие, и предвиждащи видът, размерът и действието, за което се събират такси и/или комисиони, да бъде ясно и точно определено в договора.

В случая споразумението за допълнителни услуги включва услуги, които по същество представляват действия по предоставяне на кредита, а именно приоритетното му разглеждане и изплащане, както и услуги, които не са реално предоставени и ползвани от заемателя, а е предвидена само възможност да бъдат използвани в бъдеще и то при условията, предвидени в общите условия към договора – възможност за отлагане на определен брой погасителни вноски; възможност за намаляване на определен брой погасителни вноски; възможност за смяна на дата на падеж; улеснена процедура за получаване на допълнителни парични средства, с които права освен това страната разполага по силата на закона като правото на страните да променят срока на договора и свободата да отложат една или повече погасителни вноски.

Тези клаузи, освен че предвиждат заплащане предварително на цена за

услуги, които не са предоставени или които са присъщи на кредитирането, или са предоставени на страните по силата на закона, са формулирани неясно в противоречие с императива на чл. 10а, ал. 4 от ЗПК, доколкото нито една от закупените допълнителни услуги няма стойностно измерение, от което да се прецени нейната тежест в ежемесечните вноски, дължими по допълнителния пакет, както и съразмерността им с цената, която се заплаща за ползването им.

Изложеното обосновава извода, че допълнителните услуги касаят усвояването и управлението на кредита или са относими към бъдещи несигурни събития, а и са неясно формулирани, уговарянето им е в нарушение на императивните разпоредбите на чл. 10а, ал. 2 и 4 от ЗПК.

Те освен това заобикалят закона, тъй като въвеждат допълнителни разходи, недопустими по действащото законодателство и надхвърлящи значително допустимите разходи по кредита, определени в чл. 19, ал. 4 от ЗПК, а именно петкратния размер на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република България. По този начин реално се оскъпява кредитът чрез въвеждане на допълнителни такси и комисионни, чиято цена не е включена в определения в договора годишен процент разходи, възлизащ в случая на 48,97%, и води до значително увеличение на тежестта на задължението на заемателя по договора за кредит, особено, като се има предвид, че в случая стойността на допълнителния пакет услуги е равен на отпуснатата в заем сума.

Уговарянето на възнаграждение за пакет от допълнителни услуги нарушава разпоредбите на чл. 10а, ал. 2 и 4 и чл. 19, ал. 4 ЗПК, поради което тази уговорка е нищожна поради противоречие с императивни законови разпоредби и не може да породи желаните от страните правни последици. Тъй като в случая се касае за приложение на императивни материалноправни норми, установен в обществен интерес, за които съдът следи служебно по аргумент от т. 1 на Тълкувателно решение № 1 от 09.12.2013 г., постановено по тълк. д. № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС, нищожността на уговорките може да бъде установена и приложена служебно от съда без от страните да е наведен такъв довод.

С оглед установената по делото нищожност на сключеното между

страните споразумение за заплащане на възнаграждение за допълнителни услуги, това възнаграждение е недължимо, поради което в тази част искът следва да бъде отхвърлен.

По отношение искането за присъждане на сторените от ищеца разноси в заповедното и настоящото производства, същото се основава на разпоредбата на чл. 78, ал. 1 от ГПК. Според посочената норма ищецът има право на разноси съразмерно на уважената част от иска, като ответникът следва да понесе отговорност за направените от ищеца разноси, както в заповедното, така и в настоящото производство. В случая разноските в настоящото производство възлизат на сумата от 345,83 лв. /триста четиридесет и пет лева и осемдесет и три стотинки/, изчислени съответно на уважената част от предявените искове.

Касателно разноските по ч. гр. дело № 1406/2021 г. по описа на Добричкия районен съд, настоящият състав намира, че в полза на заявителя по делото следва да бъдат присъдени разноси в размер на 75 лв. /седемдесет и пет лева/.

По отношение искането на ответника в негова полза същото да се присъдят разноси, съобразно правилото на чл. 78, ал. 3 от ГПК, същото е основателно до размера от 600 лв. /шестстотин лева/, съответно на отхвърлената част от предявените искове.

С оглед изложените съображения, Добричкият районен съд

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, на основание чл. 422, ал. 1 от ГПК, че длъжникът Д. Х. П. с ЕГН *****, от гр.Д., ул. „**** ДЪЛЖИ по издадената от Добричкия районен съд заповед № 339/29.04.2021 г. за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК по ч. гр. дело № 1406/2021 г. в полза на кредитора „П. К.” ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. С., бул. „*** № **** представлявано от управителите С.Н. Н. и Ц. Г. С., сумите от: 820,30 лв., представляваща главница по Договор за потребителски кредит П. к. № ****/30.09.2019 г.,

ведно със законната лихва върху сумата от подаването на молбата - 28.04.2021год. до окончателното плащане на главницата; 282,40 лв. – договорна лихва начислена върху главното задължение за периода от 01.02.2020 г.- 03.02.2021 г.; 186,73 лв. законна лихва за забава начислена върху главницата и договорната лихва за периода от 02.12.2019 г. - 28.04.2021г.

ОТХВЪРЛЯ предявените от „П. К.” ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. С., бул. „***, представлявано от управителите С. Н. Н. и Ц. Г. С., срещу Д. Х. П. с ЕГН *****, от гр.Д. ул. „*** искове за заплащане на сумите от: 229,75лв. – представляваща неплатено възнаграждение за закупен допълнителен пакет от услуги „Фаст“ към Договор за потребителски кредит Профи кредит № ***/30.09.2019 г.; 708,75 лв. представляваща неплатено възнаграждение за закупен допълнителен пакет от услуги „Флекси“ към Договор за потребителски кредит П. к. № ***/30.09.2019 г.

ОСЪЖДА Д. Х. П. с ЕГН *****, от гр.Д., ул. „*** да заплати на „П. К.” ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. С. бул. „***, представлявано от управителите С. Н. Н. и Ц. Г. С., сумите от: **345,83 лв.** /триста четиридесет и пет лева и осемдесет и три стотинки/, представляваща сторените по настоящото дело съдебни разноси; **75 лв.** /седемдесет и пет лева/, представляваща сторените по ч. гр. дело № 1406/2021 г. по описа на Добричкия районен съд съдебни разноси.

ОСЪЖДА „П. К.” ЕООД, ЕИК *** със седалище и адрес на управление: гр. С., бул. „*** бл. *** представлявано от управителите С. Н. Н. и Ц. Г. С., да заплати на Д. Х. П. с ЕГН *****, от гр.Д., ул. „*** сумата от **600 лв.** /шестстотин лева/, представляваща сторените по настоящото дело съдебни разноси.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Добричкия окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Добрич: _____